

**Korleis gjekk det
til at
drøvtyggaren
fekk så stor skyld
for klimakrisa?**

Oljeproduksjon i Nordsjøen

Johan Sverdrup åpnet

Venter inntekter på mer enn 1400 milliarder kroner.

STØRSTE SIDEN 80-TALLET: Utbyggingen av Johan Sverdrup-feltet utenfor Utsira - cirka 14 mil fra Stavanger sentrum - er den største utbyggingen av et offshore-felt i Nordsjøen siden 1980-åra. Foto: Reuters / NTB Scanpix

6. OKTOBER 2019 KL. 8.19

- 2,7 milliardar fat
- 1400 milliarder kr
- 1200 millioner tonn CO₂-ekvivalentar

Oljeproduksjon i Nordsjøen

Johan Sverdrup åpnet

Venter inntekter på mer enn 1400 milliarder kroner.

STØRSTE SIDEN 80-TALLET: Utbyggingen av Johan Sverdrup-feltet utenfor Utsira - cirka 14 mil fra Stavanger sentrum - er den største utbyggingen av sokkel siden 1980-åra. Foto: Reuters / NTB Scanpix

6. OKTOBER 2019 KL. 8.19

Tilsvarar utslepp frå 354 millionar kyr i eitt år

Tilsvarar utslepp frå alle norske melkekyr i 1600 år

Drop storfe kjøtt om du vil spise klimavennlig

Kjøtt fra storfe fører til nesten åtte ganger så mye global oppvarming som kjøtt fra kylling og laks.

Bård Amundsen

JOURNALIST

PUBLISERT Mandag 22. januar 2018 - 05:00

▶ Annonsevalg

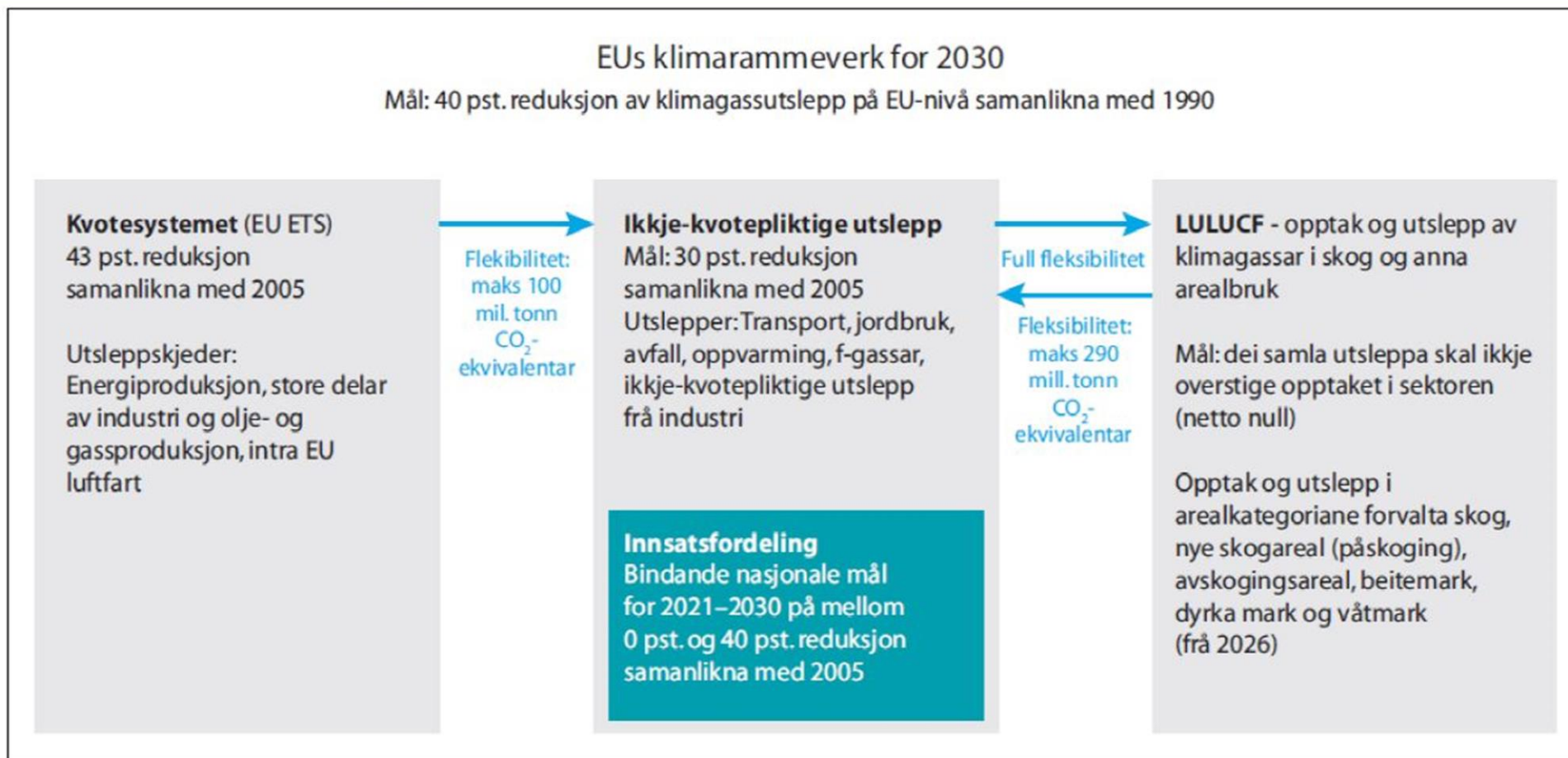
Nettavisen.

Universitetet i Bergen dropper kjøtt og serverer vegetarisk julebord

Håvard Hjorthaug Vege 02.11.2019

Oslo kutter kjøtt for ansatte

EUs klimaregelverk består av tre pilarer:

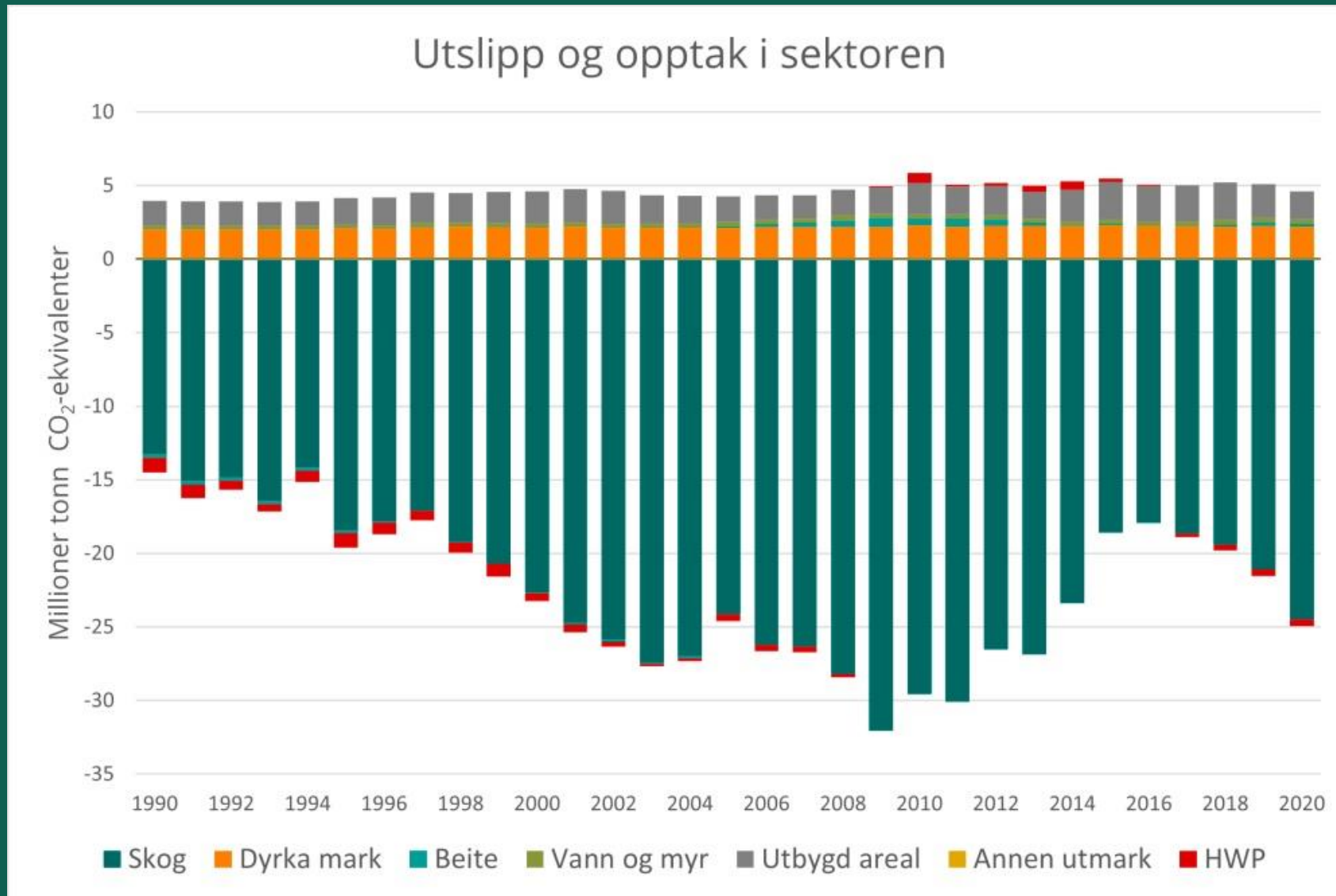

Figur 12.1 EUs klimarammeverk og fleksibilitetsmekanismer

Kjelder: EU-kommisjonen og Klima- og miljødepartementet

Fra KLDs prop 1, 2019-2020

Arealbrukssektoren (LULUCF)

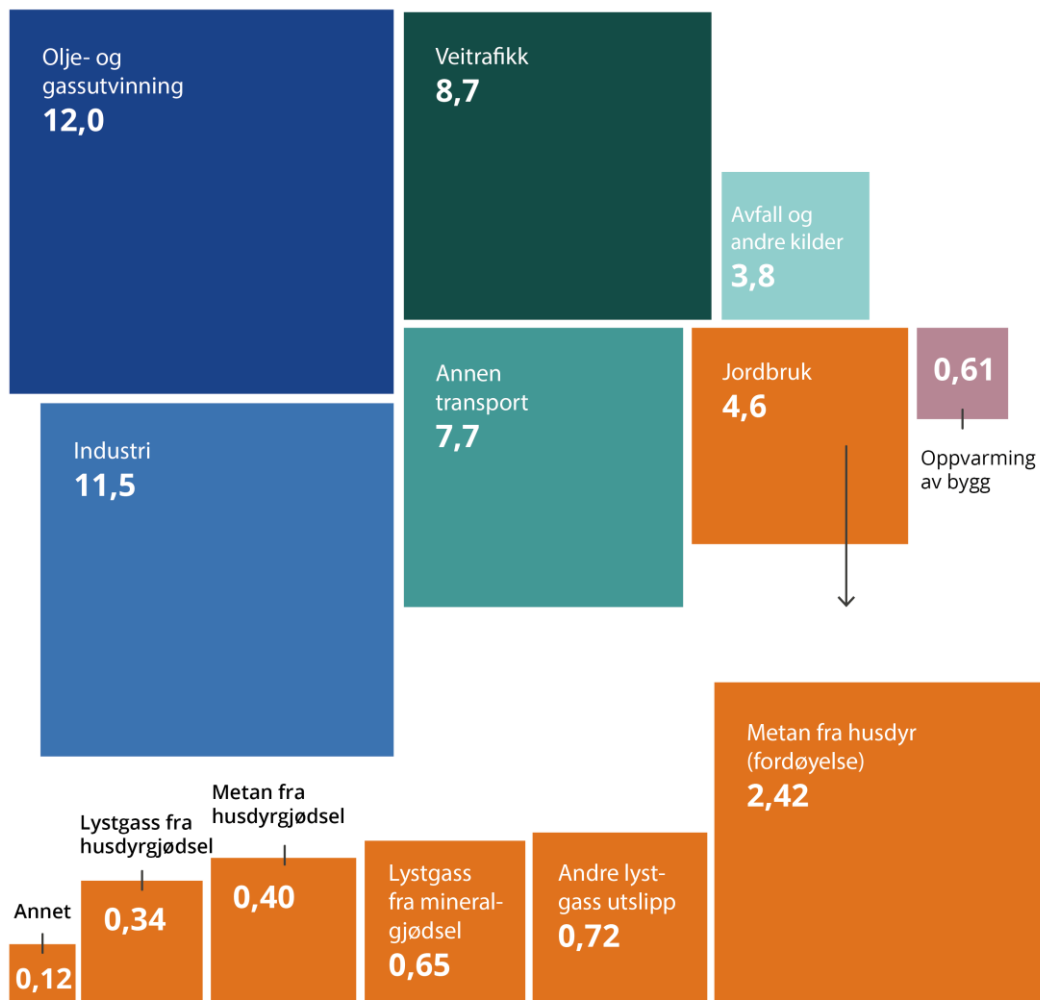

Figur 1. Utslipp og opptak av klimagasser fra skog og annen arealbruk i Norge fra 1990-2020, i millioner tonn CO₂-ekvivalenter

Utslipp av klimagasser fra jordbruk i 2022

Millioner tonn CO₂-ekvivalenter

Norges totale klimagassutslipp

Kilde: Miljødirektoratet og Statistisk sentralbyrå 2023 / Miljøstatus.no

- I 2022 sto jordbruket for 9,5 prosent av de totale klimagassutslippene i Norge.
- Siden 1990 har utslippene av klimagasser fra jordbruket gått ned med 6,9 prosent.
- Viktige årsaker er mindre bruk av mineralgjødsel, mer bruk av kraftfôr i stedet for gras og bedre ytelse i melkeproduksjonen.

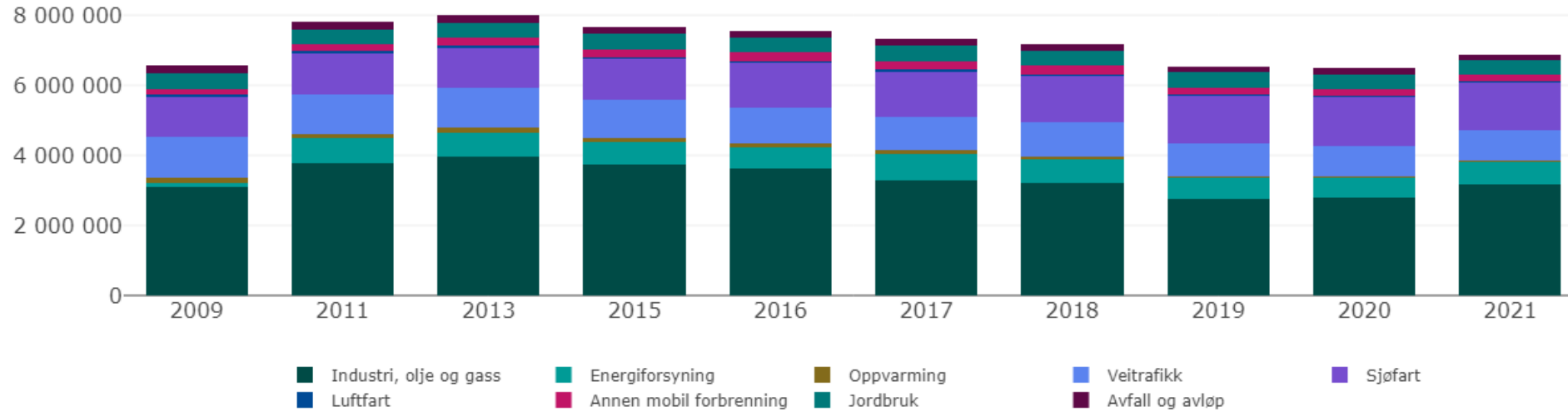
Det er imidlertid stor usikkerhet rundt størrelsen på utslippene fra jordbruket. Dette gjelder spesielt utslippene av lystgass fra jord. Årsaken er at disse utslippene påvirkes av lokale forhold som for eksempel nedbør, jordbearbeiding og jordsmonn.

Figuren viser klimagassutslipp fra jordbruk, sammenlignet med de totale klimagassutslippene i 2022. | Kilde: Miljødirektoratet og Statistisk sentralbyrå 2023 / Miljøstatus.no

Sektorfordelte utslipp per år Vestland

Kilde: Miljødirektoratet

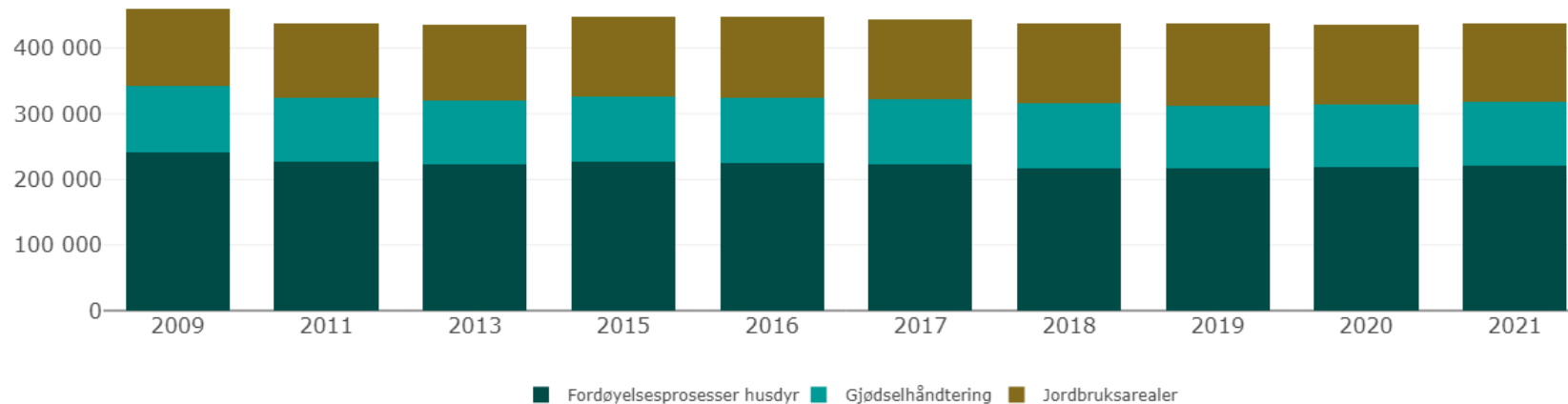
tonn CO₂-ekvivalenter

Utslipp fra jordbruk Vestland

Kilde: Miljødirektoratet

tonn CO₂-ekvivalenter

Kilde: Miljødirektoratet

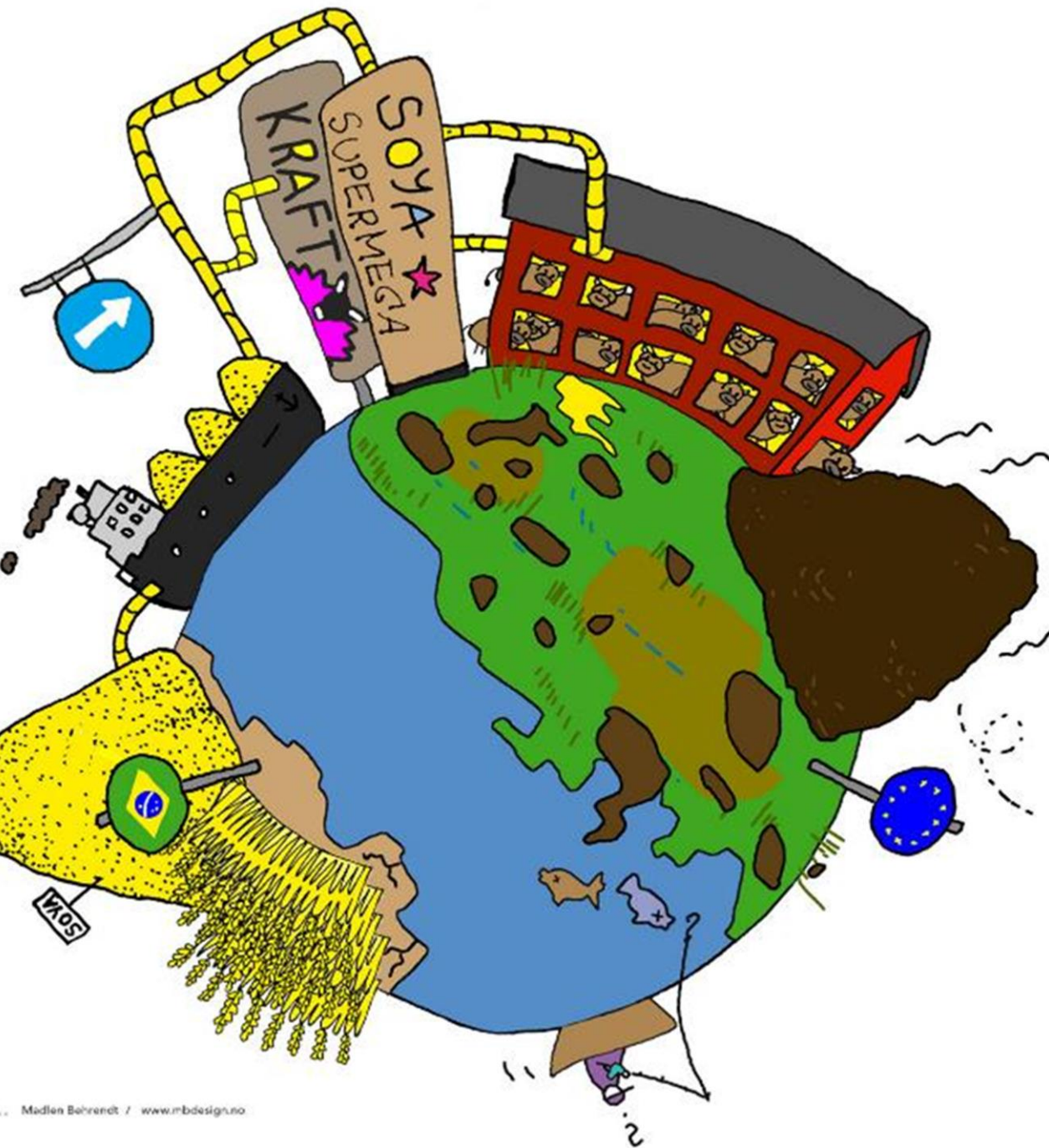
Utslippene har enhet CO₂-ekvivalenter, som betyr at utslippene for hver gass vektet etter gassens globale oppvarmingspotensial (GWP).

Når «oppdrettskjøtt
markedsførast som
klimavennleg, må
klimamodellen vere mangelfull

Titusener av dyr samlast til
intensiv slutføring

500 millionar tonn med gjødsel

- Svevka kopling mellom dyr og areal.
- Globalt –regionalt og lokalt

- «Alle land må bruke alle tilgjengelege ressursar til produksjon av mat»
- Frå 7.2-9,6 milliardar menneske i 2050?

«Legitimiteten til norsk husdyrproduksjon ligger i at vi utnytter de nasjonale fôrressursene» Professor Harald Volden

Samfunnsoppdraget

- Matsikkerheit
- Landbruk over hele landet
- Økt verdiskaping
- Berekraftig landbruk

Vi lager

maten din

Helsing stolt kjøttprodusent!

(som venter i spenning på at verden skal ta
til fornuft)

KLIMABONDEN

Klimaklokt landbruk på Vestlandet

Det handlar om god
agronomi

Aktuelle tiltak for reduserte utslepp

- Husdyrgjødsel
- Drenering
- Jordpakking
- Kalking
- Avling
- Belgvekstar
- Fangvekstar
- Karbonlagring i jord
- Presisjonsjordbruk

Utslipsreduksjoner i norsk jordbruk
Kunnskapsstatus og tiltaksmuligheter

NIBIO RAPPORT | VOL. 4 | NR. 149 | 2018

Arne Bardalen, Synnøve Rivedal, Anders Aune, Adam O' Toole, Finn Wal land, Hanna Silvennoinen, Ievina Sturite, Fredrik Bee, Daniel Rasse, Ivar Pettersen, Lillian Øygarden.

Divisjon for miljø og naturressurser/jordressurser og areallbruk. Divisjon for matproduksjon og sønneforny/Fôr og husdyr. Divisjon for kart og statistikk/Landbruksøkonomisk analyse

Jordbruket er forplikta gjennom Granavollen-plattformen å være med å redusere utslippene i ikkje-kvotepiktig sektor

Jordbruket og regjeringa har vedteke ein intensjonsavtale om å arbeide om reduserte klimagassutslipp og økte opptak av karbon frå jordbruket

Det er satt eit mål om at utsleppene skal reduserast med 5 millionar tonn CO₂-ekvivalenter innan 2030

7 vekstsesonger igjen
til å nå måla